

โครงการพัฒนาทางเลือกในการประกอบอาชีพอิสระสำหรับ
นักเรียนในโรงเรียนชนบท
ระยะที่ 3 :
ระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นกับการประกอบอาชีพอิสระของเยาวชน

หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและ
การประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง

โดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงราย

สภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี

กรกฎาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
หลักการ	1
วัตถุประสงค์	2
โครงสร้างหลักสูตร	5
หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมฯ	
- กิจกรรมเป่าลูกโป่ง	6
- กิจกรรมเลี้ยงลูกโป่ง	9
- กิจกรรมอัดลูกโป่ง	12
- กิจกรรมฉันเป็นใคร	15
- กิจกรรมฉันเก่งเรื่องใด	19
- กิจกรรมเลือกเพราะอะไร	20
- กิจกรรมฉันควรทำอะไร	22
- กิจกรรมสถานีอาชีพ	25
- กิจกรรมบันไดสู่อาชีพ	29
- กิจกรรมอิสระที่น่าภูมิใจ	31
- กิจกรรมอาชีพกับครอบครัวฉัน	33
- กิจกรรมอาชีพในชุมชน	35
- กิจกรรมร่วมกันคิด	39
ภาคผนวก ก	
- รายชื่อคณะดำเนินการจัดทำหลักสูตร	
ภาคผนวก ข	
- รายชื่อวิทยากร	
ภาคผนวก ค	
- รายชื่อคณะทำงาน	
ภาคผนวก ง	
- ตารางการจัดกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมฯ	
ภาคผนวก จ	
- แบบประเมินวุฒิภาวะทางอาชีพ	

หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อม

เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง

หลักการ

ผลการสำรวจความต้องการของผู้เรียนทั้ง ๓ ด้านประกอบด้วย ความต้องการด้านส่วนตัว และสังคม ความต้องการด้านการศึกษา และความต้องการด้านการประกอบอาชีพของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีความต้องการทั้ง ๓ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความต้องการด้านอาชีพในลักษณะที่ต้องการพัฒนาตนเองด้านอาชีพสูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการประกอบอาชีพมากกว่าความต้องการด้านอื่น

ส่วนความต้องการด้านส่วนตัวนั้นจะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีความต้องการมากในข้อที่จะช่วยให้รู้จักและเข้าใจตนเอง ต้องการมีความภาคภูมิใจในตนเอง ต้องการแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ต้องการรู้จักการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง รวมทั้งมีเสรีภาพในการที่จะเลือกดำเนินชีวิตด้วยตนเอง สำหรับความต้องการด้านสังคมนั้นจะเห็นได้ว่าผู้เรียนให้ความสำคัญกับครอบครัว เพื่อน และสังคมในด้านที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่น เป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ขณะเดียวกันก็ไม่ต้องการให้ผู้อื่นคอยตอกย้ำข้อบกพร่องของตน และผู้เรียนมีความต้องการให้ตนเองเด่นกว่าเพื่อนหรือคนอื่น ๆ น้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความต้องการเป็นตัวของตัวเองในการทำสิ่งต่างๆ จึงต้องการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและพัฒนาพฤติกรรมมารกล้าแสดงออกของตน

สำหรับความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนจะเห็นได้ว่า ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่ออนาคตที่ดีของตนเอง เพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องการโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงก็ได้ แต่ต้องการเรียนตามความสามารถของตน เพื่อให้ได้ความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จึงต้องการรู้ความสามารถของตนเองเพื่อจะได้เลือกเรียนได้ถูกต้อง นอกจากนี้จะเห็นว่าผู้เรียนมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านอาชีพ โดยต้องการข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจเลือกอาชีพ และต้องการเห็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพ ซึ่งแสดงว่าการได้มีโอกาสศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นความต้องการที่จำเป็นของผู้เรียนในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับอาชีพอันได้เห็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพ ขณะเดียวกันถ้าผู้เรียนมีโอกาสเลือกประกอบอาชีพได้ผู้เรียนก็สนใจที่จะเลือกทำงานสุจริต มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ตนเองชอบ รวมทั้งควรเป็นงานที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้สำเร็จ ซึ่งการประกอบอาชีพดังกล่าวอาจมีรายได้ไม่น้อยก็ได้

จากผลการศึกษาความต้องการของเด็กและเยาวชนข้างต้นแสดงให้เห็นความจำเป็นของการจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการดังกล่าวเพื่อให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่จำเป็น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาหรือประกอบอาชีพที่สอดคล้อง เหมาะสมกับตนเองต่อไป การพัฒนาหลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอัตรานวัตกรรม รู้จักและเข้าใจตนเองทั้งในด้านลักษณะนิสัย ความรู้ความสามารถ ค่านิยม ความสนใจ และความถนัด
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โลกของอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และได้แนวทางในการสร้างความสุขจากการประกอบอาชีพได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังตาราง ๑

ตาราง ๑ วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์เฉพาะของกิจกรรม หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมฯ.

วัตถุประสงค์หลัก	กิจกรรม	วัตถุประสงค์เฉพาะ
๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอัตรานวัตกรรม รู้จักและเข้าใจตนเองทั้งในด้านลักษณะนิสัย ความรู้ความสามารถ ค่านิยม ความสนใจ และความถนัด	๑. กิจกรรมเป่าลูกโป่ง ๒. กิจกรรมเลี้ยงลูกโป่ง ๓. กิจกรรมอัดลูกโป่ง ๔. กิจกรรมพัฒนาอัตรานวัตกรรม ๔.๑ ฉันเป็นใคร ๔.๒ ฉันเก่งเรื่องใด ๔.๓ ฉันเลือกเพราะอะไร ๔.๔ ฉันควรทำอย่างไร (ให้ดีขึ้น)	๑. ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เป้าหมายในการทำงาน ๒. ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการไม่ย่อท้อในการทำงาน ๓. ให้ตระหนักถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ ๔.๑ ให้รู้จักลักษณะนิสัยของตนเอง ๔.๒ ให้รู้ความสามารถของตนเอง ๔.๓ ให้รู้ถึงอิทธิพลของค่านิยม ๔.๔ ให้รู้จักการพัฒนาตนเอง

ตาราง ๑ วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์เฉพาะของกิจกรรม หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมฯ.

วัตถุประสงค์หลัก	กิจกรรม	วัตถุประสงค์เฉพาะ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โลกของอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และได้แนวทางในการสร้างความสุขจากการประกอบอาชีพได้	๕. กิจกรรมโลกอาชีพ ๕.๑ สถานีอาชีพ ๕.๒ บันไดสู่อาชีพ ๕.๓ อาชีพอิสระที่น่าภูมิใจ ๕.๔ อาชีพกับครอบครัวฉัน	๕.๑ ให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ๕.๒ ให้รู้ทักษะในการประกอบอาชีพ ๕.๓ ให้รู้จักการสร้างความสุขจากการประกอบอาชีพ ๕.๔ ให้มีความภูมิใจในอาชีพสุจริต
๓. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ	๖. กิจกรรมอาชีพในชุมชน ๗. กิจกรรมร่วมกันคิด	๖. ได้ประสบการณ์ตรงจากอาชีพ ๗. ให้มีวิจารณญาณในการตัดสินใจ

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรค่ายอาชีพ

หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียน พัฒนาขึ้นตามหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้คำนึงถึงลักษณะธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ เพื่อให้การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบจากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ตามหลักการของหลักสูตร
๒. คณะดำเนินการตามรายชื่อในภาคผนวก ก ร่วมพิจารณาเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก และธรรมชาติของผู้เรียน และระบุวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละกิจกรรม เพื่อกำหนดทิศทางการเรียนรู้ของผู้ร่วมกิจกรรม ได้โครงสร้างของหลักสูตรที่ต้องการ

๓. ประชุมกลุ่มที่มหาวิทยาลัยตามรายชื่อในภาคผนวก ข เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร และร่วมกำหนดตารางการจัดกิจกรรมรวมทั้งวิทยากรผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม ตามรายละเอียดในภาคผนวก ค
๔. คณะทำงานตามรายชื่อในภาคผนวก ง กำหนดวัน เวลา สถานที่ จัดค่ายเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียน โดยได้ทดลองใช้หลักสูตรดังกล่าวกับผู้เรียน โรงเรียนดอยสถานพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ซึ่งเป็นผู้เรียนในโครงการพัฒนาทางเลือกในการประกอบอาชีพอิสระ สำหรับผู้เรียนในโรงเรียนชนบท จำนวน ๖๓ คน
๕. ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้เรียนจำนวน ๖๓ คน ก่อนการเริ่มกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมฯ. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ของผู้เรียนก่อนร่วมกิจกรรม เท่ากับ ๓๓.๖๐ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๓.๕๕
๖. ดำเนินกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมโดยใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
๗. ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้เรียนจำนวน ๖๓ คน หลังการร่วมกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมฯ. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้เรียนหลังการร่วมกิจกรรม เท่ากับ ๓๔.๑๔ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๓.๔๖
๘. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม โดยการทดสอบค่าที (T-Test Independence) ได้ค่าที เท่ากับ .๗๒๓ มีค่า $P < .๐๐๐$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้เรียนภายหลังการร่วมกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมฯ. ที่ใช้หลักสูตรดังกล่าวมีค่าสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑
๕. ความคิดเห็นของทีมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว สรุปได้ดังนี้
 - ๑) การดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ผู้เรียนได้รับความรู้และร่วมกิจกรรมด้วยดี
 - ๒) กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับความสนใจ วัย และธรรมชาติของผู้เรียน
 - ๓) หลักสูตรที่ใช้ในการอบรมแต่ละกิจกรรม ผู้เรียนให้ความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง
 - ๔) การจัดกิจกรรมการอบรม เนื้อหาของกิจกรรมการอบรมตามหลักสูตร วิทยากรผู้รับผิดชอบสามารถนำไปปฏิบัติได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
 - ๕) ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถสรุปแนวทางการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างสมเหตุสมผล
 - ๖) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากวิทยากร ในกิจกรรมศึกษาชุมชน

๘) กิจกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับระยะเวลาการเข้าค่ายฯ.

จากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนดังกล่าว จึงได้หลักสูตรถ่ายเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะทางอาชีพได้

หลักสูตรค่ายเตรียมความพร้อม
เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง

กิจกรรมเป่าลูกโป่ง

กิจกรรม เป่าลูกโป่ง

สาระสำคัญ

ในการทำกิจการงานใดๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของกิจการงานนั้นๆ เพราะจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะกำหนดวิธีการทำงานให้เกิดความสำเร็จ การทำกิจการงานใดๆ โดยไม่ทราบเป้าหมายที่ชัดเจนอาจทำให้เสียเวลา ก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือปัญหาตามมาได้

บทสรุป การทำงานใด ๆ ต้องมีจุดมุ่งหมาย ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงาน ต้องตรวจสอบความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย เมื่อรับมอบหมายงานต้องทราบจุดมุ่งหมาย ผลของการไม่ทราบหรือไม่ยอมรับ จุดมุ่งหมาย ผลงานอาจนำไปใช้การไม่ได้ แรงจูงใจในการทำงานมีน้อย และในการทำงานใด ๆ ต้องมี มาตรฐาน เพื่อวัดและประเมินผล ทุกคนต้องเข้าใจมาตรฐานผลงาน มาตรฐานการทำงาน ถูกต้องตรงกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมตระหนักถึงความสำคัญของการรู้จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายในการทำงาน
2. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถบอกความสำคัญของการทราบจุดมุ่งหมายในการทำงานได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบรรยากาศในขณะนั้นๆ
2. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ ๖-๘ คน แล้วให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มพร้อมเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขากลุ่ม
3. ให้เลขากลุ่มออกมารับลูกโป่งจากครู จำนวนเท่ากับสมาชิกในกลุ่มของตน (ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มเดียวกันจะได้รับลูกโป่งคนละ ๑ ลูกที่มีสีเหมือนกัน ซึ่งจะมีสีแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ)
4. ครูอธิบายกิจกรรมการเป่าลูกโป่ง (เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้ผู้เรียนทุกคนเป่าลูกโป่งให้ได้ขนาดตามที่ตนต้องการภายในเวลา ๑ นาที แล้วมัดปากลูกโป่งให้แน่นไม่ให้ลมออก) แล้วบอกให้แต่ละคนรักษาลูกโป่งไว้ไม่ให้แตกจนกว่ากิจกรรมจะเสร็จ
5. เมื่อกิจกรรมเป่าลูกโป่งเสร็จแล้ว ครูแจกปากกาเคมีให้แต่ละคนเขียนชื่อของตนไว้ที่ลูกโป่ง อาจเขียนชื่อเล่นหรือชื่อจริงก็ได้

๖. ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเปรียบเทียบลูกโป่งของทุกคนภายในกลุ่มแล้วเลือกลูกโป่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของกลุ่มแล้วชูขึ้นเปรียบเทียบกับขนาดของกลุ่มอื่น แล้วเลือกให้เหลือลูกโป่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเพียงลูกเดียว จากนั้นให้เจ้าของลูกโป่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุดออกไปยืนข้างหน้าพร้อมลูกโป่ง
๗. ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเปรียบเทียบลูกโป่งของทุกคนภายในกลุ่มแล้วเลือกลูกโป่งที่มีขนาดเล็กที่สุดของกลุ่มแล้วชูขึ้นเปรียบเทียบกับขนาดของกลุ่มอื่น แล้วเลือกให้เหลือลูกโป่งที่มีขนาดเล็กที่สุดเพียงลูกเดียว จากนั้นให้เจ้าของลูกโป่งที่มีขนาดเล็กที่สุดออกไปยืนข้างหน้าพร้อมลูกโป่ง
๘. ครูถามเหตุผลว่าทำไมจึงเป่าลูกโป่งใหญ่/เล็ก คิดอย่างไร
๙. แจกใบงานประกอบกิจกรรมเป่าลูกโป่งให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ โดยให้เวลาคิด ๕ นาที แล้วเขียนคำตอบลงบนกระดาษ จากนั้นให้เลขาคิดไว้ที่ผนังห้อง
๑๐. ครูและผู้เรียนพิจารณาคำตอบของแต่ละกลุ่มร่วมกัน จากนั้นช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของกิจกรรมการเป่าลูกโป่งที่ผู้เรียนแต่ละคนเป่าขนาดต่างกันเพราะเหตุผลที่ต่างกัน โดยแต่ละคนไม่ทราบว่าจะเป่าเพื่ออะไร ต่างคนต่างคิดแต่ไม่มีใครทราบจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ครูตั้ง แต่ก็ไม่มีผู้เรียนคนใดถาม
๑๑. ครูฝากให้ผู้เรียนคอยติดตามว่าการที่เป่าลูกโป่งขนาดแตกต่างกันจะส่งผลต่อการทำงานในกิจกรรมต่อไป (อนาคต) อย่างไร

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. ลูกโป่งกลม (ที่เป่าแล้วได้ขนาดใหญ่ประมาณลูกฟุตบอล) ๗ สีๆ ละประมาณ ๗-๘ ลูก
๒. ปากกาเคมีอย่างน้อยจำนวนสองแท่งของกลุ่ม (๗-๑๔ คี๊ด)
๓. กระดาษเขียนแบบจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่ม
๔. เทปขาว
๕. ใบงาน

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมเป่าลูกโป่ง

๑. ขณะเป่าลูกโป่ง ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเป่าลูกโป่ง หรือไม่ ว่าเป่าไปทำไม และผลเป็นอย่างไร ทราบจุดมุ่งหมายหรือไม่ทราบไม่ทราบ

สาเหตุ

.....
.....
.....

ผลที่เกิดตามมา

.....
.....
.....

ข้อคิดเราจากประเด็นคำถามของข้อนี้ที่สามารถนำไปใช้ในการทำงาน

.....
.....
.....

๒. ทำไมกลุ่มของเราจึงเป่าลูกโป่งได้ขนาดไม่เท่ากัน และถ้าจะให้ทุกคนเป่าให้มีขนาดเท่ากันครู/ผู้เรียน ควรทำอะไร ทำไมเป่าได้ขนาดไม่เท่ากัน

.....
.....
.....

ถ้าจะให้ทุกคนเป่าให้ได้ขนาดเท่ากัน ครูและกลุ่มเราควรจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

ข้อคิดจากประเด็นคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานจริงของผู้เรียน

.....
.....
.....

กิจกรรมเลี้ยงลูกไปง

กิจกรรมเลี้ยงลูกไปง

สาระสำคัญ

ในการทำกิจการงานใดๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความมานะอดทน เพราะในครั้งแรกอาจเกิดปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นเมื่อการทำงานไม่บรรลุเป้าหมาย สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และแสวงหาวิธีการทำงานที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหา นั้นๆ ขณะเดียวกันก็อาจต้องดูแบบอย่างจากวิธีการที่คนอื่น ๆ ใช้แล้วพบความสำเร็จ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำครั้งต่อไป ทั้งนี้ต้องยึดหลักที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น” หรือ “คนล่องทุกข์ได้เพราะความเพียร”

บทสรุป การทำงานใด ๆ ต้องมีการวางแผน ก่อนลงมือทำ และเมื่อทำแล้วต้องรู้จักการประเมินผลหาข้อดีข้อบกพร่อง โดยเฉพาะข้อบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป นอกจากนี้ในการทำงานใด ๆ ใจต้องเต็มร้อย ต้องทุ่มสุดตัว ด้วยความมั่นใจ ต้องมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ช่วยกันคิดหาวิธีการที่ดี ทิมีดี เข้าใจเป้าหมายตรงกัน ช่วยกันคิดหาทางเลือกและช่วยกันตัดสินใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมตระหนักถึงความสำคัญของสัญญาณ การไม่ย่อท้อในการทำงาน
2. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถบอกความสำคัญของการพัฒนาวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และอธิบายกิจกรรมเลี้ยงลูกโป่ง ซึ่งมีลักษณะการเล่น ดังนี้
 - ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มยื่นจับมือเป็นวงกลม ยกเว้นหัวหน้ากลุ่ม
 - หัวหน้ากลุ่มถือลูกโป่งของสมาชิกทุกคนในกลุ่มยื่นอยู่นอกวง
 - เมื่อครูให้สัญญาณ ให้หัวหน้ากลุ่มโยนลูกโป่งเข้าในวงทีละลูกตามที่ครูสั่ง โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเลี้ยงลูกโป่งให้ลอยสูงกว่าเอว โดยไม่ให้มือที่จับกันหลุด ถ้ามือหลุดถือว่าแพ้ (การเลี้ยงลูกโป่งสามารถใช้วัยวะส่วนใดของร่างกายก็ได้ แต่ต้องไม่ให้มือที่จับกันไว้หลุด) และให้ทำต่อไปจนกว่าครูจะให้สัญญาณหยุด
2. เมื่อทุกกลุ่มเข้าใจแล้วครูให้สัญญาณเริ่มกิจกรรม โดยเมื่อครูเป่านกหวีดให้หัวหน้ากลุ่มโยนลูกโป่งเข้าในวงตามสัญญาณที่ครูบอก จนกระทั่งครูให้สัญญาณหยุด
3. เมื่อครูให้สัญญาณหยุด ให้แต่ละกลุ่มนับลูกโป่งที่ลอยอยู่เหนือเอว และอยู่ในวงว่าเหลือกี่ลูก

๔. ถ้ายังมีลูกโป่งที่หลุดออกนอกวง หรือมีกลุ่มที่ยังไม่สามารถเลี้ยงลูกโป่งให้อยู่ในวงได้ครบทุกลูก ครูก็จะทำกิจกรรมซ้ำต่อไปอีกในลักษณะเดิม โดยครูพยายามกระตุ้นให้กำลังใจ ให้ทุกกลุ่มเกิดพลังใจที่จะทำได้ จะทำต่อไป จนกระทั่งทุกกลุ่มทำได้
๕. ครูแจกใบงานประกอบกิจกรรมเลี้ยงลูกโป่งให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ โดยให้เวลาคิด ๕ นาที แล้วเขียนคำตอบลงบนกระดาษ จากนั้นให้เลขาคิดไว้ที่ผนังห้อง
๖. ครูและผู้เรียนพิจารณาคำตอบของแต่ละกลุ่มร่วมกัน จากนั้นช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของกิจกรรมเลี้ยงลูกโป่งที่แต่ละกลุ่มทำไม่ได้ในครั้งแรก และทำได้ในที่สุด
๗. ให้ผู้เรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมนี้

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. ลูกโป่งที่เป่าแล้ว
๒. กระดาษเขียนแบบจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่ม
๓. เทปขาว
๔. ใบงาน

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานกิจกรรมเลี้ยงลูกโป่ง

การเลี้ยงลูกโป่งของกลุ่มประสบปัญหาอะไรในรอบแรก และมีการพัฒนาในรอบต่อ ๆ ไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

ปัญหาที่พบในรอบแรก

.....
.....
.....

รอบต่อไปมีการพัฒนาหรือไม่ เหตุผลเพราะ

.....
.....

ข้อคิดจากประเด็นคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง

.....
.....
.....

กิจกรรมอัดลูกโป่ง

กิจกรรมอัดลูกโป่ง

สาระสำคัญ

ในการทำกิจการงานใดๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำงานเชิงรุก มองเห็น โอกาส / มองเห็น ปัญหา ฉกฉวยโอกาสรวดเร็วก่อนคนอื่น มีการสื่อสารที่ดี วางแผนหลีกเลี่ยง / ป้องกัน / รับมือ กับปัญหา ที่สำคัญต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อความหมายและความซื่อสัตย์
๒. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถบอกความสำคัญของการสื่อความหมายและความซื่อสัตย์ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนถือลูกโป่งไว้ในมือ แล้วบอกผู้เรียนว่าจะให้จับคู่โดยมีกติกาว่าจะต้องจับคู่กับคนที่ถือลูกโป่งคนละสีกับตน โดยให้เริ่มจับคู่หลังจากครูนับ ๑ – ๒ – ๓ แล้วเป่านกหวีด เมื่อจับคู่ได้แล้วให้นั่งลง ใครไม่มีครูต้องทำกิจกรรมที่เพื่อนบอกเป็นการลงโทษ
๒. หลังจากครูอธิบายเป็นที่เข้าใจแล้วครูให้เวลาผู้เรียนหมายตาเพื่อนที่ตนต้องการจับคู่ด้วยประมาณ ๑ นาที (ห้ามใช้เสียง) จากนั้นครูจึงเริ่มนับ ๑ – ๒ -๓ แล้วหยุดนับ โดยไม่เป่านกหวีด (ผู้เรียนจะวิ่งจับคู่ทันทีโดยสัญชาตญาณ ซึ่งถือว่าผิดกติกา เพราะครูยังไม่ได้เป่านกหวีด)
๓. ครูเริ่มกิจกรรมจับคู่ใหม่ โดยกติกาเพิ่มเติมคือห้าจับคู่กับคนเดิม แล้วให้เวลานัดหมายเช่นเดิม จากนั้นเริ่มให้สัญญาณจับคู่
๔. เมื่อผู้เรียนจับคู่ได้แล้ว ครูอธิบายกิจกรรมอัดลูกโป่ง ซึ่งมีลักษณะการเล่นดังนี้
 - ให้ผู้เรียนแต่ละคู่ยื่นหันหน้าเข้าหากัน
 - ให้ทั้งคู่ช่วยกันอัดลูกโป่งให้แตก โดยเอาลูกโป่งไว้ที่พุงและใช้ท้องของทั้งคู่อัดเข้าหากันให้ลูกโป่งแตก อาจอัดครั้งละลูกหรือครั้งละสองลูกก็ได้ ถ้าไม่แตก ต้องให้ทำงานแตก
๕. เมื่อทั้งคู่เข้าใจแล้วครูให้สัญญาณเริ่มกิจกรรม ให้ทั้งคู่ทำงานลูกโป่งแตกหมด
๖. ครูแจกใบงานประกอบกิจกรรมอัดลูกโป่งให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ โดยให้เวลาคิด ๕ นาที แล้วเขียนคำตอบลงบนกระดาษ จากนั้นให้เลขาคัดไว้ที่ผนังห้อง
๗. ครูและผู้เรียนพิจารณาคำตอบของแต่ละกลุ่มร่วมกัน จากนั้นช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของกิจกรรมอัดลูกโป่ง
๘. ให้ผู้เรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมนี้

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. ลูกโป่งที่เป่าแล้ว
๒. กระดาษเขียนแบบจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่ม
๓. เทปขาว
๔. โบงาน

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมอัดลูกโป่ง

๑. สมาชิกในกลุ่ม จับคู่ ได้ตรงกับบุคคลที่ตนวางแผนในใจในตอนต้น หรือไม่ เพราะเหตุใด และถ้าจะให้จับคู่ได้ตรงตามที่วางแผนไว้ จะต้องทำอะไรจับคู่ได้ตรงกับที่วางแผนหรือไม่สาเหตุเพราะ.....

.....

ถ้าจะจับให้ตรงตามที่วางแผนไว้ จะต้องทำอะไร

.....

ข้อคิดจากประเด็นคำถาม ที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง

.....

๒. ในการอัดลูกโป่งให้แตก ผู้เรียนและคู่ของผู้เรียนประสบปัญหาอะไรบ้าง และแต่ละปัญหาเกิดจากสาเหตุใด

ปัญหา	สาเหตุ
(1).....	(1).....
(2).....	(2).....
(3).....	(3).....

๓. ผู้เรียนได้บทเรียน หรือข้อคิดอะไรบ้าง จากการทำกิจกรรมเป่า-เลี้ยง-อัดลูกโป่ง

(1).....

2).....

(3).....

(4).....

(5).....

กิจกรรมฉันเป็นใคร

กิจกรรม ฉันเป็นใคร

สาระสำคัญ

การรู้จักตนเองเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรู้จักตนเองตรงตามความเป็นจริง ทั้งในด้านคุณลักษณะ ลักษณะนิสัย ความรู้ความสามารถ เป็นต้น เนื่องจากการรับรู้ตนเองหรือการมีอัตมโนทัศน์ที่ถูกต้องย่อมนำไปสู่การพิจารณาตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการรู้ข้อบกพร่องของตนเองที่จะนำไปสู่การพัฒนา แก้ไขให้ดีขึ้นเพื่อความสุขในการดำเนินชีวิตต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกลักษณะของตนเอง และความต้องการของตนเอง ได้อย่างมีเหตุผล
๒. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองทั้งทางด้านร่างกาย ความคิด ความถนัด และความสนใจ และเห็นคุณค่าของตนเองสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติเพื่อสร้างสุขให้กับตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมผู้เรียน จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มๆ ละ ๕ คน
๒. ครูร่วมสนทนากับผู้เรียนถึงลักษณะของคนเราที่แตกต่างกัน รวมทั้งวิธีการที่จะช่วยให้คนเรา

๓. ครูแจกใบงานประกอบกิจกรรมสำรวจตัวเอง ให้ผู้เรียนศึกษารายละเอียดคนละ ๑ ชุด โดยให้ผู้เรียนตามจริงใช้เวลา ๓ นาที โดยครูพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเขียนลักษณะนิสัยของตนเองให้ได้มากที่สุด และบันทึกไว้

๔. ครูแจกใบงานที่ ๒ ให้ผู้เรียนคนละ ๑ ชุด เพื่อให้ผู้เรียนเขียนลักษณะของตนเองตามประเด็นต่อไปนี้ ใช้เวลา ๕ นาที

๑. นิสัยที่ตนเองมอง
๒. นิสัยที่ผู้อื่นมอง
๓. นิสัยที่ชอบเร้นไม่เปิดเผย
๔. นิสัยที่ต้องการจะเป็น

๕. จากใบงานที่ ๒ ให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันอภิปรายดูว่าลักษณะนิสัยใดบ้างที่เป็นลักษณะ นิสัยที่ดี หรือลักษณะนิสัยที่บกพร่องควรปรับปรุง

๖. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น เกี่ยวข้องกับข้อสรุปที่ได้จากการสำรวจ

๗. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม ตัวฉัน การรู้จักตัวเองและข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑ . ใบงานที่ ๑ แบบสำรวจตนเอง

๒ . ใบงานที่ ๒ กิจกรรมสำรวจ “ตัวฉันเป็นใคร”

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมฉันเป็นใคร
แบบสำรวจตนเอง ฉันเป็นใคร

- ๑ . ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....
- ๒ . เพื่อน ๆ เคยให้ฉายาฉัน
ว่า.....
.....
- ๓ . ลักษณะนิสัยประจำตัวของฉันที่เด่น
ที่สุด.....
.....
- ๔ . เพลงที่โปรดมากที่สุดเป็นเพลง
ประเภท.....
.....
- ๕ . อาหารคาวที่ชอบรับประทานมากที่สุดและรับประทานเป็น
ประจำ.....
.....
- ๖ . วิชาที่ชอบเรียนมาก
ที่สุด.....
.....
- ๗ . วิชาที่ไม่ชอบเรียนมากที่สุดแต่ต้อง
เรียน.....
.....
- ๘ . สิ่งที่ชอบในตัวเองมาก
ที่สุด.....
.....
- ๙ . สิ่งที่ไม่ชอบในตัวเองมากที่สุดและอยากเปลี่ยนมาก
ที่สุด.....
.....
- ๑๐ . คิดว่าตนเองมีจุดเด่นที่ใคร ๆ ก็
มี.....
.....
- ๑๑ . คิดว่าตนเองมีจุดด้อยเกี่ยวกับ.....

๑๓. เคยรู้สึกเสียหน้า (หน้าแตก) เรื่องที่ทำแล้วทำให้เกิดความอับอาย
เรื่อง.....
.....
๑๔. สิ่งที่ต้องการที่สุดในชีวิตคือ.....
๑๕. คนที่พิเศษสำหรับฉันที่อยู่ใกล้แล้วมีความสุข คือ.....
๑๖. มีความประทับใจอะไรในตัวเองมากที่สุด.....

**ใบงานประกอบกิจกรรมฉันเป็นใคร
กิจกรรมตัวฉัน (เราเป็นใคร)**

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนบอกลักษณะนิสัยของตนเองตามประเด็นต่อไปนี้

- ๑ . ลักษณะนิสัยของผู้เรียนที่สามารถบอกได้ไม่ปิดบังเลย
- ๑.๑
- ๑.๒
- ๑.๓.....
- ๒ . ลักษณะนิสัยของผู้เรียนที่เพื่อนเป็นผู้มองผู้เรียนและมักจะบอกอยู่เสมอ ๆ
- ๒.๑.....
- ๒.๒.....
- ๒.๓.....
- ๓ . ลักษณะที่ซ่อนเร้นไม่เปิดเผยให้ใครทราบเลย ปิดมานานมาก
- ๓.๑.....
- ๓.๒.....
- ๓.๓.....
- ๔ . ลักษณะนิสัยที่ผู้เรียนอยากเป็นมากที่สุดแต่ไม่รู้จะฝึกได้หรือเปล่า
- ๔.๑.....
- ๔.๒.....
- ๔.๓.....
- ๕ . การรู้จักตนเองและเข้าใจตัวเองมีผลคืออย่างไร
- ๕.๑.....

๕.๒.....

๕.๓.....

กิจกรรมนันทนันทเรื่องใด

กิจกรรมเน้นเก่งเรื่องใด

สาระสำคัญ

คนเราย่อมมีศักยภาพในการที่จะทำสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง รวมทั้งทำสิ่งที่ดีที่ทำให้เกิดความประทับใจ เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้อื่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง ความมั่นใจในตนเอง ความตระหนักรู้ในความสามารถของตนและการกล้าแสดงออก ถ้าบุคคลรู้จักการแสดงความสามารถที่มีอยู่อย่างเหมาะสมย่อมเป็นที่ชื่นชมแก่บุคคลที่ได้พบเห็นและอาจนำไปสู่การใช้ทักษะดังกล่าวเพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้ รวมทั้งอาจได้พบช่องทางการพัฒนาทักษะขั้นสูงต่อไปเพื่อด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจความสามารถของตนเอง ได้แนวทางการพัฒนาความสามารถของ ตน และได้รับรู้เกี่ยวกับการแสดงออกอย่างเหมาะสม
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความสามารถของตนเองต่อหน้าบุคคลอื่นได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และสิ่งที่ผู้เรียนพอใจ หรือเลือกที่จะทำมากที่สุดถ้ามีโอกาส
2. ครูอธิบายกิจกรรม Action Contest โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนคิดว่าตนเองทำอะไรได้ดีที่สุด ที่สามารถประกวดกับเพื่อนๆ ได้ (ถ้ามีการประกวดสิ่งที่ฉันทำได้ดีที่สุด เราจะทำอะไร) โดยใช้เวลาแต่ละคนคิดและเตรียมตัวคนละ ๓ นาที
๓. ครูรับสมัครกรรมการตัดสินจำนวน ๓ คน กรรมการจัดเตรียมการประกวด ๓ คน และประกาศให้ทุกคนทราบว่า มีรางวัลสำหรับการประกวดด้วย (กรรมการตัดสิน และกรรมการเตรียมการประกวด ก็จะถูกรับเลือกด้วยเช่นกัน)

๔.ให้ผู้เรียนแสดงคนละไม่เกิน ๒ นาที

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม แต่ละคนทำได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับอะไร จะพัฒนาต่อไปอย่างไร

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. รางวัด (ห่อขนมสำหรับแจกทุกคนได้ครบ)

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

กิจกรรมเลือกเพราะอะไร

กิจกรรมเลือกเพราะอะไร

สาระสำคัญ

ในการดำเนินชีวิตของคนเราย่อมต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่จะเลือก หรือทำสิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา สิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหรือการตัดสินใจดังกล่าวคือค่านิยมของแต่ละคน เพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่แต่ละคนได้รับการถ่ายทอดและพัฒนาจากการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตแต่ละคน การพัฒนาหรือการมีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมจึงจะนำไปสู่การปฏิบัติตนที่ถูกต้อง การดำเนินชีวิตที่มีความสุข ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ตนเอง และผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพราะปัจจุบันปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งของประชาชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียน ได้สำรวจค่านิยมของตนเอง และรู้จักการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกค่านิยมของตนเองที่ถูกต้องได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน แล้วสนทนาเกี่ยวกับอาหารที่ชอบ การแต่งกาย ทรงผมของผู้เรียน
๒. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๓ กลุ่ม
๓. แจกภาพ สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียน เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณา และตอบคำถามตามใบงานประกอบกิจกรรมนี้เลือกเพราะอะไร
๔. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอ
๕. ครูและผู้เรียนช่วยสรุปค่านิยมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติตนให้มีความสุขตามแนวเศรษฐกิจ

พอเพียง

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

1. รูปภาพสิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียน เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ ที่ผู้เรียนรู้จัก
2. ใบงานประกอบกิจกรรมนี้เลือกเพราะอะไร
๓. กระดาษ และปากกาเคมี

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมนี้เลือกเพราะอะไร

๑. กลุ่มสิ่งของเครื่องใช้

- สิ่งที่กลุ่มเลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....
- สิ่งที่กลุ่มไม่เลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่ไม่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....

๒. กลุ่มอุปกรณ์การเรียน

- สิ่งที่กลุ่มเลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....
- สิ่งที่กลุ่มไม่เลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่ไม่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....

๓. กลุ่มเครื่องแต่งกาย

- สิ่งที่กลุ่มเลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....
- สิ่งที่กลุ่มไม่เลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่ไม่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....

๔. กลุ่มเครื่องประดับ

- สิ่งที่กลุ่มเลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....
- เหตุผลที่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....
- สิ่งที่กลุ่มไม่เลือกได้แก่อะไรบ้าง (เขียนรายชื่อทั้งหมด).....

เหตุผลที่ไม่เลือกเพราะ (เขียนให้มากที่สุด).....

กิจกรรมนั้นควรทำอย่างไร

กิจกรรมฉันควรทำอะไร

สาระสำคัญ

คนเราทุกคนมีศักยภาพเฉพาะตน ทั้งคุณลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ซึ่งแตกต่างกันออกไป ในการอยู่ร่วมกันคนเราย่อมมีการแสดงออกซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวที่ปรากฏแก่สายตามบุคคลทั่วไป และการแสดงออกย่อมเป็นไปตามการรับรู้ของผู้แสดงออกเอง ขณะที่ผู้พบเห็นการแสดงออกดังกล่าวก็จะมี การรับรู้สิ่งที่ได้เห็นนั้นเช่นกัน ถ้าการรับรู้ของทั้งผู้แสดงออกและผู้พบเห็นมีความ สอดคล้องตรงกันก็จะก่อให้เกิดความเข้าใจกัน และถ้าสิ่งที่แสดงออกนั้นเป็นสิ่งที่ดีก็จะก่อให้เกิด การยอมรับตามมา ดังนั้นการรับรู้ว่าคุณลักษณะของเราเป็นอย่างไร และพยายามพัฒนาตนเองให้ กระทำในสิ่งที่บุคคลทั่วไปมองว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเราย่อมทำให้เราสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นที่ ชื่นชอบแก่บุคคลทั่วไปอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตที่มีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจคุณลักษณะของตนเองจากการรับรู้ของบุคคลรอบข้าง
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้แนวทางในการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน แล้วสนทนาเกี่ยวกับข้อดีข้อด้อยของตนเอง พร้อมถาม ว่ารู้ได้อย่างไร

๒. ครูอธิบายกิจกรรม “ขอคูใจหน่อย” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนแต่ละคนจะได้กระดาษรูป หัวใจที่ขีดแบ่งออกเป็น ๔ ช่องคนละ ๑ แผ่น เมื่อได้ยินสัญญาณให้ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อนที่คิดว่ารู้จัก กันดีที่สุดในที่สุดเพื่อทำกิจกรรมตามที่ครูสั่ง เมื่อจนผู้เรียนเข้าใจทั่วกัน จากนั้นจึงแจกกระดาษรูปหัวใจ ให้ผู้เรียนแต่ละคน

๓. ครูให้สัญญาณเสียงนกหวีดครั้งที่ ๑ ให้ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อนที่รู้ในกันดีแล้วนั่งลง จากนั้นให้ร่วมพูดคุยถึงลักษณะนิสัยของกันและกันประมาณ ๒ นาที จากนั้นให้แต่ละคนเขียนคุณลักษณะของตนเองที่ทั้งตนเองและเพื่อนต่างก็รู้ดีลงในตำแหน่งที่ (๑)

๔. ครูให้สัญญาณเสียงนกหวีดครั้งที่ ๒ ให้ผู้เรียนแต่ละคนต่างคนต่างเขียนคุณลักษณะของตนเองที่ตนเองรู้คนเดียวเท่านั้นแต่เพื่อนไม่รู้ลงในตำแหน่งที่ (๒)

๕. ครูให้สัญญาณเสียงนกหวีดครั้งที่ ๓ ให้ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อนที่รู้จักเราดีแล้วนั่งลง จากนั้นให้ร่วมพูดคุยถึงลักษณะนิสัยของกันและกันประมาณ ๒ นาที จากนั้นให้แต่ละคนเขียนคุณลักษณะของตนเองที่ตนเองไม่รู้แต่เพื่อนรู้ดีลงในตำแหน่งที่ (๓)

๖. ครูให้สัญญาณเสียงนกหวีดครั้งที่ ๔ ให้ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อนคนอื่นที่รู้จักเราดี (คนอื่น) แล้วนั่งลง จากนั้นให้ร่วมพูดคุยถึงลักษณะนิสัยของกันและกันประมาณ ๒ นาที จากนั้นให้แต่ละคนเขียนคุณลักษณะของตนเองที่ตนเองไม่รู้แต่เพื่อนรู้ดีลงในตำแหน่งที่ (๓) อีกครั้งหนึ่ง

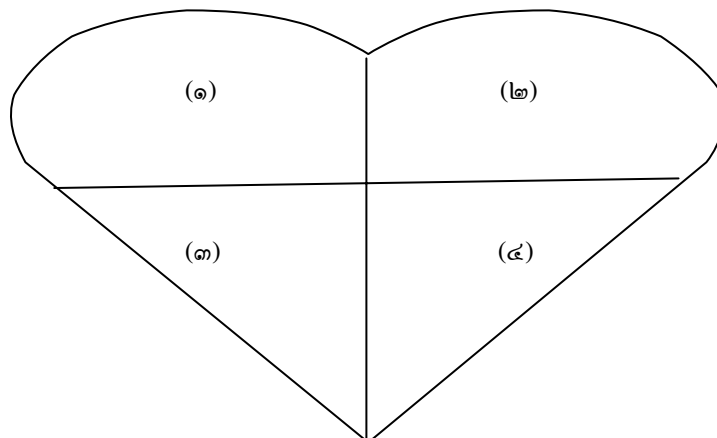
๗. ครูให้สัญญาณเสียงนกหวีดครั้งที่ ๕ ให้ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อนที่เราารู้จักเขาดีที่สุดแล้วเรารู้จักเขาดีที่สุดแล้วนั่งลง จากนั้นให้ร่วมพูดคุยถึงลักษณะนิสัยของกันและกันประมาณ ๒ นาที จากนั้นให้แต่ละคนเขียนคุณลักษณะของตนเองที่ตนเองไม่รู้และเพื่อนก็ไม่รู้ลงในตำแหน่งที่ (๔)

๘. ครูทำกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มย่อยกลุ่มละประมาณ ๔-๕ คนเพื่อร่วมกันตอบคำถามตามใบงานกิจกรรมนี้ควรทำอย่างไร แล้วเขียนลงในกระดาษปิดไว้ที่ผนังห้อง

๙. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมตามประเด็นจากใบงาน

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. กระดาษรูปหัวใจ แบ่งเป็น ๔ ช่อง ในแต่ละช่องให้เขียนส่วนย่อยต่อไปนี้ไว้ที่มุมกระดาษแต่ละส่วนด้วย (๑) ส่วนที่ตัวเราเองรู้คนอื่นก็รู้ (๒) ส่วนที่ตัวเราเองรู้แต่คนอื่นไม่รู้ (๓) ส่วนที่ตัวเราเองไม่รู้แต่คนอื่นรู้ (๔) ส่วนที่ตัวเราเองไม่รู้ คนอื่นก็ไม่รู้

๒. ใบงานประกอบกิจกรรมฉันควรทำอะไร

๑. กระดาษ และปากกาเคมี

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมฉันควรทำอะไร

๑. กิจกรรมนี้ทำให้เรารู้จักตัวเรามากขึ้นเพียงใด เพราะเหตุ

ใด.....
.....
.....

๒. ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองหลังจากได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนแล้วเป็นอย่างไร

.....
.....

๓. รู้สึกอย่างไรที่ได้เขียนในสิ่งที่เรารู้แล้วผู้อื่นไม่รู้

.....
.....

๔. ตอนนี้อยู่ที่ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเรามากขึ้น เรารู้สึกอย่างไร

.....
.....

๕. ลักษณะนิสัยอะไรของเราที่เราไม่รู้แต่ผู้อื่นรู้

.....
.....

๖. เรามีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

๗. การที่ทุกคนเขียนในส่วนที่ (๔) ทำให้เรารู้สึกอย่างไร

.....

.....
๘. หัวใจทั้ง ๔ ห้องนี้ห้องไหนเขียนยากที่สุด เพราะอะไร

.....
.....

๙. ข้อค้นพบนี้ เราจะมีวิธีการปรับปรุงตนเองอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

.....
.....

๑๐. ได้รับประโยชน์อะไรจากกิจกรรม

นี้.....
.....

.....

กิจกรรมสถานีอาชีพ

กิจกรรมสถานีโออาชีพ

สาระสำคัญ

การทำงานเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ การทำงานที่มีความสุขจะนำไปสู่วิถีชีวิตที่เป็นสุขด้วย และสิ่งที่ทำให้บุคคลมีความสุขในการทำงานจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับค่านิยมและเจตคติของบุคคลตามประสบการณ์การเรียนรู้ของแต่ละคน การปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสมเกี่ยวกับอาชีพสุจริตให้แก่เด็ก ๆ ที่กำลังเตรียมตัวก้าวสู่อาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อก่อให้เกิดความสุข การเห็นคุณค่าและความภาคภูมิใจในงานที่ทำ เจตคติและค่านิยมดังกล่าว คือ อาชีพสุจริตทุกอาชีพเป็นอาชีพที่มีคุณค่าและประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถที่ต้องผ่านการเรียนรู้และฝึกฝนในการทำอาชีพ เป็นอาชีพที่ได้ให้บริการแก่ผู้อื่น เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีเกียรติเป็นที่ยอมรับ และสามารถทำเงินสร้างรายได้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว ดังนั้นไม่ว่าบุคคลจะประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตามขอเป็นเพียงอาชีพสุจริตและทำอย่างเต็มกำลังความสามารถ ก็สามารถนำความสุขและความภาคภูมิใจให้แก่ชีวิตของบุคคลนั้น ซึ่งจะส่งผลให้สังคมโดยรวมเป็นสุขด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพสุจริตในลักษณะต่างๆ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสมกับอาชีพที่สุจริต
๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกชื่ออาชีพและบอกความหมายของอาชีพแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และนำเสนอในเรื่องของการอาชีพที่หลากหลายเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม

๒. ครูแนะนำกิจกรรมสถานีอาชีพแก่ผู้เรียน ทั้ง ๕ สถานี ดังนี้

- สถานีที่ ๑ กลุ่มอาชีพบริการ
- สถานีที่ ๒ กลุ่มอาชีพที่มีเกียรติ
- สถานีที่ ๓ กลุ่มอาชีพที่ทำเงิน
- สถานีที่ ๔ กลุ่มอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- สถานีที่ ๕ กลุ่มอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถ

๓. ครูทำกิจกรรมเพื่อแบ่งผู้เรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน

๔. ให้ผู้เรียนต่อกันเป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง สมมติตัวเองว่าเป็นขบวนรถไฟประจำสถานีทั้ง ๕ สถานี และให้ช่วยกันเขียนชื่ออาชีพที่อยู่ในสถานีของตนเองให้มากที่สุด โดยใช้เวลา ๕ นาที และเมื่อได้ยินเสียงนกหวีด ทุกกลุ่มต้องเปลี่ยนไปประจำสถานีต่อไป และช่วยกันเขียนชื่ออาชีพในสถานีนั้น ๆ ให้มากที่สุด จนได้ยินเสียงนกหวีดจึงเปลี่ยนสถานี ทำอย่างนี้จนครบ ๕ สถานี

๕. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกสถานีอาชีพ

๖. แจกใบงาน กระดาษปฐพี (กลุ่มละ ๑ - ๒ แผ่น) ปากกาเคมี ให้แก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และให้ผู้เรียนช่วยกันปฏิบัติตามใบงาน โดยใช้เวลา ๑๕ นาที

๗. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานในกลุ่มใหญ่จนครบทุกสถานี ครูบันทึกความหมายของสถานีอาชีพ แต่ละกลุ่มนำเสนอบนกระดาษปฐพีที่ติดไว้บนบอร์ดด้านหน้าห้อง

๘. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของสถานีอาชีพที่ผู้เรียนนำเสนอ เพื่อหาความชัดเจนจากผู้เรียนทั้งหมดอีกครั้งจนได้เป็นมติของกลุ่มใหญ่ และยกตัวอย่างอาชีพที่แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ให้กลุ่มช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าอาชีพเหล่านั้นเป็นอาชีพที่มีคุณสมบัติของทั้ง ๕ สถานีหรือไม่ (โดยยึดความหมายที่ร่วมกันอภิปราย) ตามตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

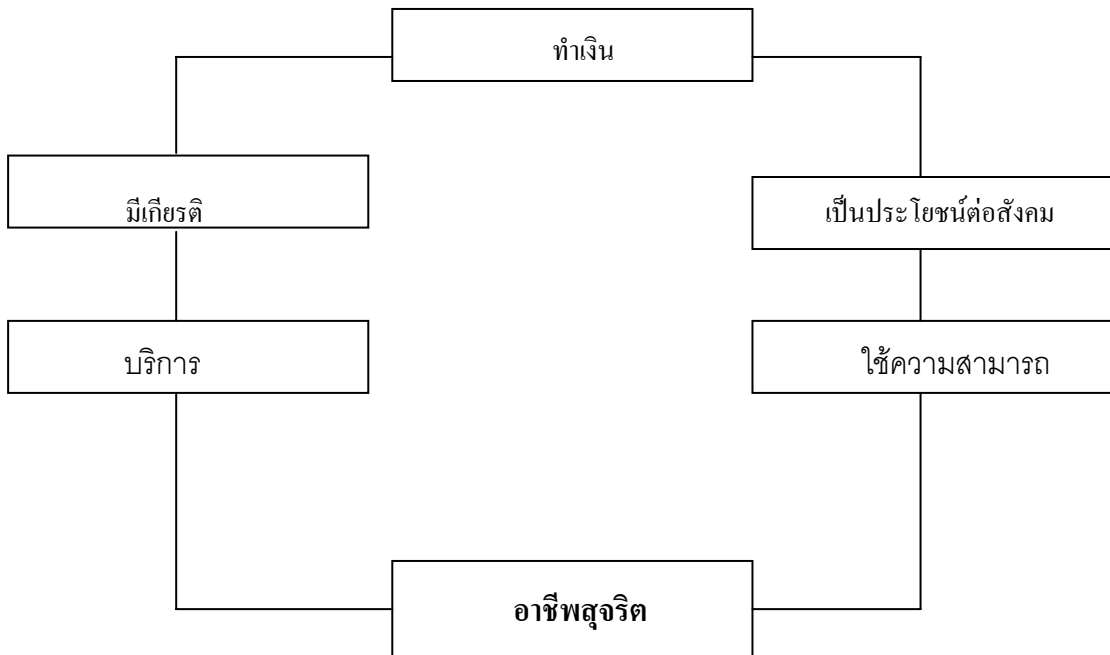
กลุ่มอาชีพ/ ชื่ออาชีพ	บริการ	มีเกียรติ	ทำเงิน	เป็นประโยชน์ ต่อสังคม	ใช้ความสามารถ
ทำนา					
ตัดผม					
คนกวาดถนน					
โสเภณี					
ค้ายาเสพติด					

๗๓๗					
-----	--	--	--	--	--

๕. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมสถานีอาชีพ และเขียนสิ่งที่ผู้เรียนสรุปไว้บนกระดานปฐพี คำตอบที่ได้จากผู้เรียนทุกคำตอบถือว่าเป็นสิ่งมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ครูควรบันทึกลงบนกระดานและคิดไว้เงินกว่าการจัดการอบรมจะสิ้นสุดลง

แนวคิดในการสรุปกิจกรรม

อาชีพสุจริตทุกอาชีพจะประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง ๕ ดังภาพต่อไปนี้

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. ใบงานประกอบกิจกรรมสถานีอาชีพ

๒. กระดาษปฐพีแผ่นใหญ่ จำนวน ๒๐ แผ่น โดย ๕ แผ่น เขียนชื่อสถานีโออาซีพ ทั้ง ๕
สถานีสําหรับติดบอร์ด

๑. ปากกาเคมี และเทปกาว

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการ
สรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมสถานีโออาซีพ

ขอให้ผู้เรียนทุกคนช่วยกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้ (ใช้เวลา ๑๕ นาที)

๑. ความหมายของอาซีพตามชื่อสถานีสําหรับติดบอร์ด เช่น ถ้าผู้เรียนอยู่ในสถานีโออาซีพบริการ คำว่า
อาซีพบริการในความคิดของกลุ่มหมายความว่าอย่างไร (สถานีโออาซีพอื่น ๆ ก็เช่นกัน)
๒. ช่วยกันบอกพิจารณาชื่ออาซีพที่เขียนไว้ในสถานีสําหรับติดบอร์ด ว่าใช่ หรือไม่ใช่ เพราะอะไร และยังมีอาซีพ
อื่น ๆ อีกหรือไม่ อะไรบ้าง
๓. ส่งตัวแทนออกมานําเสนองานในข้อ ๑ และข้อ ๒ ต่อกลุ่มใหญ่

กิจกรรมบ้านไคสู่อาชีพ

กิจกรรมบันไดสู่อาชีพ

สาระสำคัญ

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการต้องทำหน้าที่บริหารงานในด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง การวางเลือกอาชีพอิสระ จึงต้องพิจารณาถึงลักษณะการทำงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระด้วย ได้แก่ ความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด รับผิดชอบ กิริยามารยาทเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดริเริ่ม ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ู้แนวโน้มของอาชีพต่าง ๆ ในประเทศ ศึกษาความต้องการของตลาดมีความสามารถบริหารงานในทุกด้านด้วยตนเอง พัฒนาตนเอง พัฒนางานได้เสมอ จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนตัดสินใจเลือกอาชีพอิสระที่ตนเองสนใจได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมผู้เรียน และสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับอาชีพอิสระที่พบเห็นในชีวิตประจำวันพร้อมทั้งให้ทุกคนเลือกอาชีพอิสระที่ตนเองต้องการทำเพียง ๑ อาชีพ
๒. ครูให้ผู้เรียนสำรวจตนเอง โดยเขียนลงในกระดาษตามหัวข้อ คือ
 - ๒.๑ ชื่ออาชีพอิสระที่ต้องการ ๑ อาชีพ
 - ๒.๒ เขียนคุณสมบัติของตนเองให้ครบในทุกด้าน คือ ความถนัด ความสนใจผลการเรียน ค่านิยมต่ออาชีพ บุคลิกภาพ เจตคติ
 - ๒.๓ เขียนลักษณะอาชีพที่ตนเองต้องการเลือกนั้น คือ ลักษณะงาน คุณสมบัติของ

ผู้ประกอบอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

๒.๔ เขียนสิ่งที่ผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพที่ตนสนใจ

๓. ครูซักถามความคิดของผู้เรียนตามประเด็น ต่อไปนี้

๓.๑ ตามที่ครูให้ผู้เรียนทุกคนเขียนข้อความลงในกระดาษนั้น ผู้เรียนได้รับ

ประโยชน์อย่างไร เพราะเหตุใด

๓.๒ ถ้าเลือกอาชีพได้ แต่ไม่สามารถรู้รายละเอียดในหัวข้ออื่น ๆ ที่กำหนดจะเป็น

ผลเสียอย่างไร

๓.๔ ถ้าผู้เรียนไม่สามารถเขียนได้ครบทุกข้อ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพอย่างไร

เพราะเหตุใด

๔. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปว่าการวางแผนเลือกอาชีพอิสระนั้นทุกคนต้องมีความรู้

ความเข้าใจ องค์กรประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเป็นอย่างดี ทั้งต้อง

สามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับอาชีพ จึงจะสามารถวางแผน และ

ตัดสินใจเลือกอาชีพอิสระได้ถูกต้อง

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. กระดาษ

๒. ภาพอาชีพอิสระต่าง ๆ

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

กิจกรรมอิสระที่น่าภูมิใจ

กิจกรรมอิสระที่น่าภูมิใจ

สาระสำคัญ

อาชีพในสังคมมีอยู่มากมายอาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คืออาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ซึ่งแต่ละอาชีพมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และเกื้อกูลกันและกันเสมอ การเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันระหว่างอาชีพต่าง ๆ จะช่วยให้มองเห็นช่องทางในการเข้าสู่อาชีพได้อย่างกว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในภาวะที่อัตราการว่างงานลดน้อยลง การประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ สามารถทำเป็นอาชีพหลักหรือทำเพื่อเสริมรายได้ และยังช่วยลดอัตราการว่างงานของคนในชุมชนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพที่นำความสุขมาสู่ตนเอง
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นช่องทางในการสร้างรายได้และความสุขจากงานอาชีพอิสระ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เทคนิคการหาความสุขจากงานที่ทำ
๔. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายของงานอาชีพอิสระ และบอกชื่ออาชีพที่มีความสัมพันธ์กัน
๕. เพื่อให้ผู้เรียนบอกงานอาชีพอิสระที่คิดสร้างจากวัสดุและธรรมชาติที่มีในชุมชนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมผู้เรียน และเริ่มทำกิจกรรมนำเข้าสู่การหาความหมายของอาชีพอิสระ โดยแจกกระดาษเปล่าให้ผู้เรียนคนละ ๑ แผ่น แล้วให้ผู้เรียนวาดรูปตามที่ครูบอกโดยไม่ให้ถาม เช่น

- วาดรูปสามเหลี่ยม ๓ รูป
- วาดวงกลมล้อมรอบ ๓ เหลี่ยม
- วาดรูปดาวในวงกลม
- ลากเส้นตรง ๔ เส้น
- ฯลฯ

๒. แจกกระดาษที่มีรูปร่างกลมอยู่ตรงกลาง ๑ วง แล้วให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์เพิ่มเติมตามจินตนาการของแต่ละคนให้เป็นรูปอะไรก็ได้ ใช้เวลา ๕ นาที

๓. เมื่อเสร็จกิจกรรมทั้ง ๒ ครั้ง ให้ผู้เรียนเลือกว่าชอบทำงานครั้งไหนมากกว่ากันโดยให้ผู้ที่ชอบเหมือนกัน ไปรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน แล้วให้ช่วยกันบอกเหตุผลที่ทำให้กลุ่มของตนชอบในสิ่งนั้น จากนั้นให้เลือกตัวแทนออกมาบอกเล่าต่อกลุ่มใหญ่

๔. ช่วยกันสรุปความหมายของงานอาชีพอิสระจากกิจกรรมที่ทำ

๕. ครูให้ผู้เรียนช่วยกันทำเครือข่ายอาชีพอิสระโดยเริ่มจากอาชีพ “ขายกล้วยเดี่ยว” ให้ผู้เรียนช่วยกันคิดว่า ต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับอาชีพใดบ้าง แล้วเขียนขึ้นกระดาษ (คำตอบ เช่น ชวานา ปลูกถั่วงอก ทำตะเกียบ ปลูกพริก ทอผ้า เผาถ่าน ฯลฯ)

๖. แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ ๘ - ๑๐ คน ให้ช่วยกันระดมความคิดสร้างเครือข่ายอาชีพอิสระที่กลุ่มสนใจ ใช้เวลา ๑๕ นาที โดยทำลงบนกระดาษปฎูฟที่แจกให้

๗. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอภาพเครือข่ายอาชีพ

๘. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาเครือข่ายอาชีพอิสระของตน และช่วยกันคิดสร้างงานอาชีพอิสระที่แปลกใหม่ที่ยังไม่มีใครเคยทำมาก่อน หรืออาจจะเป็นการพัฒนาอาชีพเดิมที่มีอยู่ให้น่าสนใจมากขึ้น ใช้เวลา ๑๐ นาที จากนั้นให้ออกมานำเสนอต่อกลุ่มใหญ่ทีละกลุ่ม

๙. ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

แนวคิดในการสรุปกิจกรรม

อาชีพอิสระคืออาชีพที่ผู้ประกอบการเป็นผู้คิดสร้างและดำเนินการด้วยตนเอง รับผิดชอบผลของการทำงานนั้นด้วยตนเอง มีรายได้เกิดจากงานที่ทำ ไม่มีรายได้เป็นประจำและแน่นอนอย่างการทำงานรับจ้างผลประโยชน์หรือรายได้ขึ้นอยู่กับความขยัน ผลงานและภาวะด้านการตลาดในแต่ละตอน แต่ไม่ว่าจะเป็นอาชีพใดต่างก็มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธและเกี่ยวคู่กันเสมอ การเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันระหว่างอาชีพต่าง ๆ จะช่วยให้มองเห็นช่องทางในการเข้าสู่อาชีพได้อย่างกว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในภาวะที่อัตราการว่างงานลดน้อยลง การประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ สามารถทำเป็นอาชีพหลักหรือทำเพื่อเสริมเพื่อเสริมรายได้ และยังช่วยลด

อัตราการว่างงานของคนในชุมชนได้ เนื่องด้วยการทำอาชีพอิสระเป็นงานที่ต้องพึ่งพาตนเองสูง และต้องพัฒนางานอยู่ตลอดเวลาเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นการพัฒนางานอาชีพจากเดิม หรือการสร้างงานที่แปลกใหม่ไปจากที่คนส่วนใหญ่ทำอยู่ จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในงานที่ทำ และสิ่งสำคัญที่สุดจะต้องทำงานด้วยความรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าของงานที่ทำควบคู่กันไป

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

- ๑ . กระดาษปรู๊ฟแผ่นใหญ่ และปากกาเคมี
- ๒ . กระดาษเปล่าขนาด A๔ เท่าจำนวนผู้เรียน
- ๓ . กระดาษที่มีรูปวงกลม ๑ รูป เท่าจำนวนผู้เรียน

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

กิจกรรมอาชีพกับครอบครัวฉัน

กิจกรรมอาชีพกับครอบครัวฉัน

สาระสำคัญ

การศึกษาชั้นหลังถึงอาชีพของบรรพบุรุษตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย จนถึงรุ่นพ่อแม่ที่ป้า น้าอา ในปัจจุบันจะทำให้สามารถมองเห็นวิถีชีวิตทางอาชีพที่สืบทอดกันมา ด้วยความมานะอดทนต่อสู้กับความยากลำบาก เหน็ดเหนื่อยเพื่อการหารายได้เลี้ยงดูครอบครัวตลอดมาของคนในรุ่นก่อน สิ่งนี้จะสร้างสำนึกและเกิดความตระหนักในคุณค่าของการทำงาน ภาควิชาในอาชีพสุจริตที่บรรพบุรุษได้สร้างมา ซึ่งอาจจะนำไปสู่การสืบทอดและพัฒนาอาชีพเหล่านั้นต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกเล่าอาชีพในครอบครัวของตนเองได้ และมีความภาคภูมิใจในอาชีพของครอบครัว
๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกอาชีพในท้องถิ่นของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และนำเสนอถึงความหมายของครอบครัว
๒. ครูทำกิจกรรมแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๕ - ๘ คน
๓. แจกกระดาษปฐพีแผ่นใหญ่ให้กลุ่มละ 2 แผ่น พร้อมปากกาเคมี
๔. ให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันสร้างแผนภูมิของครอบครัว ลงในกระดาษปฐพีแผ่นที่ ๑ โดยให้ช่วยกันเขียนส่วนประกอบของครอบครัวว่าประกอบด้วยใครบ้าง (เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย อา น้า ป้า ฯลฯ) โดยให้อิสระในการสร้างแผนภูมิเป็นรูปต่าง ๆ ตามแต่กลุ่มจะตกลงร่วมกัน ให้เวลาประมาณ ๑๐-๑๕ นาที(เพื่อช่วยให้ผู้เรียน

เกิดความเข้าใจในกิจกรรมได้ง่ายขึ้น ครูอาจเตรียมตัวอย่างของแผนภูมิในครอบครัว ให้ผู้เรียนได้ดูก่อนลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมาย ครูควรยกตัวอย่างอาชีพที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนเกินไป เป็นอาชีพที่พบเห็นได้ในชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่)

- ๕ . เมื่อกลุ่มร่วมกันสร้างแผนภูมิครอบครัวเสร็จแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเขียนชื่ออาชีพของบุคคลในครอบครัวของตนเองตามส่วนประกอบในแผนภูมิ (ให้เวลา ๑๐ นาที)
- ๖ . ให้แต่ละคนเล่าอาชีพของครอบครัวที่ตนภาคภูมิใจมากที่สุดให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง
- ๗ . ให้แต่ละกลุ่มตกลงเลือกอาชีพที่ต้องการนำเสนอในกลุ่มใหญ่ ๑ อาชีพ พร้อมทั้งเขียนรายละเอียดลงในกระดาษปรู๊ฟแผ่นที่ ๒ และนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่เมื่อหมดเวลา
- ๘ . ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

แนวคิดในการสรุปกิจกรรม

การเรียนรู้อาชีพของคนในครอบครัวอาจทำให้ผู้เรียนมองเห็นวิถีชีวิตทางอาชีพที่สืบทอดกันมาด้วยความมานะอดทนต่อสู้กับความยากลำบากเหน็ดเหนื่อยเพื่อการหารายได้เลี้ยงดูครอบครัวตลอดมาของคนในรุ่นก่อน สิ่งนี้จะสร้างสำนึกและเกิดความตระหนักในคุณค่าของการทำงานภาคภูมิใจในอาชีพสุจริตที่บรรพบุรุษได้สร้างมา ซึ่งอาจจะนำไปสู่การสืบทอดและพัฒนาอาชีพแทนการละทิ้งครอบครัวถิ่นฐานเข้าสู่สังคมเมืองเพื่อมาขายแรงงาน การได้สานต่ออาชีพของครอบครัวเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดภาวะการว่างงานและปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กำลังประสบกันอยู่ในสังคม

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

- ๑ . กระดาษปรู๊ฟ
- ๒ . ปากกาเคมี

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

กิจกรรมอาชีพในชุมชน

กิจกรรมอาชีพในชุมชน

สาระสำคัญ

ปกติคนเรามักคุ้นเคยกับสิ่งที่พบเห็นและเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน จนบางครั้งทำให้มองข้ามคุณค่าและสาระของสิ่งนั้น ๆ ไป ดังเช่นคนในชุมชนมองข้ามอาชีพของคนในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญของการปลูกฝังคนในรุ่นต่อ ๆ มาให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน จนละทิ้งและขาดการใส่ใจที่จะเรียนรู้และถ่ายทอดสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านั้น ซึ่งพบว่างานอาชีพหลายอย่างได้สูญหายไปกับกาลเวลาเพราะขาดคนสืบทอด การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสแง่มุมใหม่ ๆ ของอาชีพในชุมชนจะเป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอดและรักษาอาชีพที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน
3. เพื่อให้ผู้เรียนบอกอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเตรียมแหล่งศึกษาดูงานและวิทยากรในชุมชน โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติดังนี้
 ๑. ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย ผลงานด้านศิลปหัตถกรรม เป็นต้น (ไม่ควรน้อยกว่า ๓ อาชีพ)
 ๒. เป็นบุคคลที่เป็นผู้นำทางความคิดความเชื่อผู้นำด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้นำด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ที่มีอยู่ในชุมชน
 ๓. แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามจำนวนแหล่งดูงานที่จัดเตรียมไว้

๔. เดินทางไปดูงานตามแหล่งดูงานโดยมอบหมายให้ดูกลุ่มละ ๑ จุด โดยศึกษาตามประเด็นในใบงานที่มอบหมาย ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง(ครูควรเตรียมแหล่งดูงานและวิทยากร โดยการหารื้อประเด็นในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กับเจ้าของแหล่งดูงานหรือวิทยากรล่วงหน้า และในการสนทนาระหว่างการศึกษาดูงานควรเป็นรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ เน้นให้ผู้เรียนได้มีบทบาทสำคัญในการพูดคุยซักถาม)

๒. เมื่อกลับมาจากดูงานพร้อมกันทุกกลุ่มแล้ว ให้ทุกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการไปดูงานลงในกระดาษปรู๊ฟ ให้เวลาประมาณ ๒๐ นาที

๓. ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนออกมานำเสนอในกลุ่มใหญ่ที่ละกลุ่ม ให้ผู้เรียนในกลุ่มอื่น ๆ ได้มีโอกาสซักถาม แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๔. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้จากกิจกรรม

แนวคิดในการสรุปกิจกรรม

วิถีชีวิตของมนุษย์ ย่อมเกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวไม่ว่าจะเป็นผู้คนหรือธรรมชาติ ซึ่งคนเราควรได้ตระหนักในความเป็นจริงข้อนี้ การได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติในแหล่งชุมชนนั้น อย่างใส่ใจและมีจุดหมายในการเรียนรู้ ย่อมทำให้ผู้เรียนได้เห็นวิถีชีวิตที่เคยมองผ่าน ๆ ไปในแต่ละวันในอีกแง่มุม สารที่ได้เรียนรู้นี้อาจทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบสิ่งแปลกใหม่ในความคุ้นเคย มองเห็นความงดงามของภาพชีวิตที่เคยคิดว่าได้พบเห็นจนเจนาแต่ขาดการใส่ใจดังเช่นที่เคยเป็นมา ซึ่งทุกคนควรตระหนัก เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ ในชุมชนของตนเอง และบูรณาการสิ่งที่ได้เรียนรู้จากโรงเรียนไปใช้เพื่อการพัฒนาอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนของตนให้ก้าวหน้าแทนการออกจากชุมชนไปขายแรงงานซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑. แหล่งดูงานในชุมชน อย่างน้อย ๓ แหล่งที่มีลักษณะการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน
๒. ใบงานประกอบกิจกรรมอาชีพในชุมชน
๓. กระดาษปรู๊ฟ
๔. ปากกาเคมี
๕. สมุดบันทึกการศึกษาดูงาน

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมอาชีพในชุมชน

เมื่อผู้เรียนเดินทางไปศึกษาดูงานตามแหล่งดูงานที่ได้รับมอบหมาย โปรดใช้เวลา ๑ ชั่วโมงต่อจากนี้ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองให้มากที่สุด เช่น ร่วมกิจกรรมกับวิทยากร ณ แหล่งดูงาน และร่วมฝึกประสบการณ์ (ถ้ามี) ประเด็นในการร่วมสนทนาซักถาม ได้แก่

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากร เช่น ประวัติวิทยากร แนวคิด / ปรัชญาในการดำเนินชีวิต ผลงานที่ผ่านมาในการทำงาน การดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เป็นต้น
๒. ข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพที่ทำ เช่น ลักษณะงานที่ทำ จุดเริ่มหรือแรงจูงใจในการทำงาน การฝึกฝนเรียนรู้ในงาน ทักษะที่ต้องงานที่ทำในปัจจุบัน เป็นต้นเมื่อกลับมาถึงยังโรงเรียนแล้วขอให้ทุกคนร่วมกันสรุปการเรียนรู้เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ในประเด็นดังต่อไปนี้
 ๑. ประวัติวิทยากร แนวคิด ปรัชญาในการดำเนินชีวิต ผลงาน การดำเนินชีวิตของวิทยากร ฯลฯ
 ๒. ลักษณะงานที่ทำ แรงจูงใจในการทำงาน การฝึกฝนเรียนรู้ ทักษะที่ต้องงาน ฯลฯ
 ๓. สาระหรือข้อคิดที่ผู้เรียนได้รับจากการศึกษาดูงาน
 ๔. ปัญหาอุปสรรค หรือข้อสังเกตอื่นที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาดูงาน หรือประเด็นอื่น ๆ ที่พบระหว่างการศึกษาดูงาน ตามที่กลุ่มเห็นสมควร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมร่วมกันคิด

กิจกรรมร่วมกันคิด

สาระสำคัญ

ในชีวิตประจำวันเราต้องพบปะกับคนมากมายและบางครั้งจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นและต้องตัดสินใจกับเหตุการณ์บางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อตัวเรา ดังนั้นจึงต้องตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลอย่างเพียงพอ ข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล และช่วยให้สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการรวบรวมข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกที่จะทำหรือไม่ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีวิจารณญาณ

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมความพร้อมของผู้เรียน จากนั้นเลือกผู้เรียนหรือขออาสาสมัครออกมาเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือสิ่งที่พบเห็นในวันนี้โดยไม่คาดคิด บางครั้งอาจพบรถชนคนหน้าโรงเรียน หรือ เห็นเพื่อน ๆ ไปดูกิจกรรมที่ห้องประชุมแล้วจู้ ๆ ก็ต่อยกัน

๒. ครูให้แง่คิดว่า เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา มีทั้งเกิดขึ้นกับตนเอง หรือเกิดกับคนข้างเคียง ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว

๓. ครูทำกิจกรรมแบ่งผู้เรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มระดมสมองเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามใบงานกิจกรรมร่วมกันคิด ใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที ให้แต่ละกลุ่มพิจารณา

เหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีทางออกอย่างไรบ้าง วิเคราะห์ว่ามีผลดี ผลเสีย อย่างไรบ้าง และควรจะเลือกปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสม

๔. ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนออกมานำเสนอผลการระดมสมองต่อกลุ่มใหญ่

๕. ครูและผู้เรียนช่วยกันหาข้อสรุปเพิ่มเติม

แนวคิดในการสรุปกิจกรรม

ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต มีทั้งดี และไม่ดี สิ่งร้ายเมื่อเกิดขึ้นกับคนทั้งใกล้ตัวและไกลตัว บุคคลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกปฏิบัติกับสถานการณ์นั้น ๆ ให้เหมาะสม การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง นำเชื่อถือของข้อมูล ย่อมนำไปสู่การตัดสินใจที่สมเหตุสมผลกว่าเสมอ ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจทำหรือไม่ทำ เลือกหรือไม่เลือกเป็นไปด้วยความรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุด

อุปกรณ์/สื่อประกอบกิจกรรม

๑ . ใบงานประกอบกิจกรรมร่วมกันคิด

๒ . กระดาษ และปากกาเคมี

การประเมินผล

ประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม การร่วมระดมความคิดเห็นและการสรุปผลการเรียนรู้

ใบงานประกอบกิจกรรมร่วมกันคิด

คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองว่า ถ้าเหตุการณ์ต่อไปนี้เกิดขึ้นกับตนเองและนักเรียนจำเป็นต้องตัดสินใจ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

เหตุการณ์	ทางออก	ผลดี	ผลเสีย	ทางที่ตัดสินใจเลือก
๑. ถ้าผู้เรียน ไม่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษแต่เพื่อชวนไปเรียน ผู้เรียนจะอย่างไร	๑..... ๒.....
๒. ถ้า ผู้เรียน ถนัดเรียนเสริมสวยแต่เพื่อนชวนไปเรียนเย็บผ้า ผู้เรียนจะตัดสินใจอย่างไร	๑..... ๒.....
๓. ถ้า ผู้เรียน ถนัดสายอาชีพ แต่เพื่อนชวนไปเรียนสายสามัญ ผู้เรียน จะตัดสินใจอย่างไร	๑..... ๒.....

<p>๔. ถ้าเรามีความถนัดทางด้านช่างยนต์แต่เพื่อนร่วมห้องชวนไปเรียนด้านบัญชี ผู้เรียนจะตัดสินใจอย่างไร</p>	<p>๑.....</p> <p>๒.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>
<p>๕. ถ้าผู้เรียนชอบเรียนคหกรรม แต่เพื่อนสนิทกันชวน ผู้เรียนไปเรียนมัคคุเทศน์ (ไกด์) ผู้เรียนจะตัดสินใจอย่างไร</p>	<p>๑.....</p> <p>๒.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะดำเนินการจัดทำหลักสูตร

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศุทธิ์	ใจสนิท
๒. อาจารย์ พรทิพย์	เกษมวงศ์
๓. อาจารย์ ศรีวรรณ	เรื่อนสุภา
๔. อาจารย์ วิภาวรรณ	จันทะคาด
๕. อาจารย์ อัญชลี	ธนสารพัฒนคุ้ม

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข
รายชื่อทีมวิทยากร

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิสุทธิ์	ใจสนิท
๒. อาจารย์ พรทิพย์	เกษมวงศ์
๓. อาจารย์ อานนท์	คำน้อย
๔. อาจารย์ อาจารย์อนุรักษ์	พรมเลข
๕. อาจารย์ พุทธชาติ	แก่นธिया
๖. อาจารย์ศรีวรรณ	เรือนสุภา
๗. อาจารย์วิภาวรรณ	จันทะคาด
๘. อาจารย์ อัญชลี	ธนสารพิพัฒนคุณ

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ค
รายชื่อคณะทำงาน

๑. อาจารย์ พรทิพย์	เกษมวงศ์
๒. อาจารย์ อานนท์	คำน้อย
๓. อาจารย์ อนุรักษ์	พรมเลข
๔. อาจารย์ พุทธชาติ	แก่นธิยา
๕. อาจารย์ ศรีวรรณ	เรือนสุภา
๖. อาจารย์ วิภาวรรณ	จันทะคาด
๗. อาจารย์ อัญชลี	ธนสารพิพัฒนกุล
๘. ศ. อาจารย์ ศรีวรรณ	เหมืองทอง

ภาคผนวก ง

ภาคผนวก ง
ตารางการจัดกิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อม ฯ.

วันแรกของการจัดกิจกรรม

เวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
08.00 – 08.30 น.	รายงานตัว	อ. ศรีวรรณ เหมืองทอง อ. อนุรักษ์ พรหมเลข
08.30 – 09.30 น.	พิธีเปิด	อ. ศรีวรรณ เรือนสุภา
09.30 – 10.00 น.	ประเมินผลก่อนเข้ารับการอบรม	อ. พรทิพย์ เกษมวงศ์
10.00 – 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.15 – 12.00 น.	กิจกรรมเป่าลูกโป่ง กิจกรรมเลี้ยงลูกโป่ง กิจกรรมอัดลูกโป่ง	ผศ.ดร.เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 16.00 น.	กิจกรรมการรู้จักตนเอง (แบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม เพื่อ ทำกิจกรรมในแต่ละฐาน เวียนจนครบทุกฐาน	อ. อนุรักษ์ พรหมเลข

	ใช้เวลาฐานละประมาณ ๓๐ นาที) ฐานที่ ๑ ฉันทน์เป็นใคร ฐานที่ ๒ ฉันทน์แก่งเรื่องใด ฐานที่ ๓ ฉันทน์เลือกเพราะอะไร ฐานที่ ๔ ฉันทน์ควรทำอย่างไร (ให้คิดขึ้น)	อ. ศรีวรรณ เรืองสุภา อ. วิภาวรรณ จันทะภาค อ. พุทธชาติ แก่นธिया
16.00 – 18.30 น.	เวลาส่วนตัว รับประทานอาหารเย็น	
18.30 – 20.30 น.	กิจกรรมศึกษาอาชีพในครอบครัว	อ. อนุรักษ์ พรหมเลข อ. ศรีวรรณ เหมืองทอง

วันที่สองของการจัดกิจกรรม

เวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
07.00 – 08.00 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08.00 – 08.30 น.	นันทนาการ	อ. ศรีวรรณ เรืองสุภา อ. อนุรักษ์ พรหมเลข อ. อานนท์ คำน้อย
08.30 – 10.00 น.	ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	อ. พุทธชาติ แก่นธिया อ. วิภาวรรณ จันทะภาค
10.00 – 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.15 – 12.00 น.	(นันทนาการ) ทักษะการเข้าสู่โลกอาชีพอิสระ ฐานที่ ๑ สถานีอาชีพ ฐานที่ ๒ บ้านโคกคู่อชีพ ฐานที่ ๓ อาชีพอิสระที่น่าภูมิใจ ฐานที่ ๔ อาชีพกับครอบครัวฉัน	อ. เกษร แก้วตา อ. อานนท์ คำน้อย อ. ศรีวรรณ เรืองสุภา อ. วิภาวรรณ จันทะภาค
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 16.00 น.	ศึกษาดูงานอาชีพในชุมชน	กลุ่ม ๑ อาจารย์ผู้ควบคุม

	<p>กลุ่ม ๑ การทำข้าวแต๋นแฟนซี (วิทยากร นายสมทรง ปัญญาดี)</p> <p>กลุ่ม ๒ การทำขนมจีน (วิทยากร นายสวัสดิ์ สุริยนต์)</p> <p>กลุ่ม ๓ การทำน้ำพริกต่างๆ (วิทยากร น.ส.พรโสภา สุวรรณจักร)</p> <p>กลุ่ม ๔ การทำไม้กวาดดอกหญ้า (วิทยากร นายอินคำ วงศ์ชัย)</p>	<p>อ.พรทิพย์ เกษมวงศ์</p> <p>อ.ศรีวรรณ เรือนสุภา</p> <p>อ.อัญชลี ธารสารพิพัฒน์คุณ</p> <p>กลุ่ม ๒ อาจารย์ผู้ควบคุม</p> <p>อ. อานนท์ คำน้อย</p> <p>อ. พุทธชาติ แก่นธิยา</p> <p>กลุ่ม ๓ อาจารย์ผู้ควบคุม</p> <p>อ. วิภาวรรณ จันทะคาด</p> <p>อ. เกสร แก้วตา</p> <p>อ. ศรีวรรณ เหมืองทอง</p> <p>กลุ่ม ๔ อาจารย์ผู้ควบคุม</p> <p>อ. อนุรักษ์ พรหมเลข</p> <p>อ. เสงี่ยม วังรุ่งโรจน์</p> <p>อ. อัญชลี พรหมเลข</p>
16.00 – 18.00 น.	เวลาส่วนตัว รับประทานอาหารเย็น	
18.30 – 21.00 น.	กิจกรรมหนังสือพิมพ์หน้าเดียว	<p>อ. พรทิพย์ เกษมวงศ์</p> <p>อ. ศรีวรรณ เรือนสุภา</p>

วันที่สามของการจัดกิจกรรม

เวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
07.00 – 08.00 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08.00 – 08.30 น.	นันทนาการ	<p>อ. ศรีวรรณ เรือนสุภา</p> <p>อ. อนุรักษ์ พรหมเลข</p>
08.30 – 10.00 น.	กิจกรรมร่วมกันคิด	<p>อ. พรทิพย์ เกษมวงศ์</p> <p>อ. อัญชลี ธารสาร</p>
10.00 – 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	อ. ศรีวรรณ เรือนสุภา
10.15 –	กิจกรรมการตัดสินใจ เขียนโครงการ	

12.00 น.		
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 14.00 น.	นำเสนอโครงการ	อ. พรทิพย์ เกษมวงศ์ อ. อัญชลี อ. ศรีวรรณ
14.00 – 15.00 น.	ทดสอบหลังการอบรม พิธีปิด	อ. พรทิพย์ เกษมวงศ์

ภาคผนวก จ

ภาคผนวก จ
แบบประเมินวุฒิภาวะทางอาชีพ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑	เมื่อนักเรียนเลือกอาชีพหนึ่งแล้ว นักเรียนไม่สามารถเลือกอาชีพอื่นๆ ได้อีก		
๒	ในการที่จะเลือกอาชีพนั้น นักเรียนต้องรู้จักตนเองเสียก่อนว่าเป็นคนประเภทใด		
๓	นักเรียนคิดว่าการทำงานตามสายงานที่บิดามารดาแนะนำให้เป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน		
๔	แม้ว่าทุกๆ คนต้องทำงานในไม่ช้าก็เร็ว แต่นักเรียนก็ยังไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้		
๕	คนเราสามารถทำงานอะไรก็ได้ トラบเท่าที่เขายังมีความพยายาม		
๖	นักเรียนยังไม่รู้สึกวิตกกังวลถึงการเลือกอาชีพในตอนนี้ แต่รอจนกว่านักเรียนจะสำเร็จการศึกษาแล้ว		
๗	อาชีพของนักเรียนมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่านักเรียนจะหาเงินได้มากน้อยแค่ไหนจากอาชีพนั้น		
๘	งานเป็นสิ่งที่มีความค่า เพราะจะทำให้ให้นักเรียนมีเงินซื้อของต่างๆ ตามที่นักเรียนต้องการ		

๘	สิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งของงานก็คือ โอกาสที่จะช่วยให้นักเรียนเจริญก้าวหน้า		
๑๐	นักเรียนคิดฝันอยู่เสมอที่จะเป็น โน่นเป็นนี่ตามที่นักเรียนอยากจะเป็น (เช่น อยากเป็นทหาร เป็นแพทย์ เป็นครู ฯลฯ) แต่นักเรียนก็ยังไม่ตัดสินใจเลือกสายงานใดอย่างจริงจัง		
๑๑	ในการเลือกอาชีพนั้น การที่ทราบว่านักเรียนเก่งทางด้านใดด้านหนึ่ง มีความสำคัญมากกว่าการที่ทราบว่านักเรียนชอบอะไร		
๑๒	บิดามารดาของนักเรียนมักจะรู้สึกว่าใครๆ ว่า นักเรียนควรจะเลือกประกอบอาชีพอะไร		
๑๓	นักเรียนจะมีความสุขมาก ถ้านักเรียนสามารถช่วยใครๆ ด้วยการทำงานที่นักเรียนถนัดกว่า		
๑๔	งานเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่สนุกเลย		
๑๕	คนเราแต่ละคนมีความคิดเห็นการเลือกอาชีพแตกต่างกันไป ก็เลยทำให้นักเรียนไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพอะไรดี		
๑๖	นักเรียนยังไม่ทราบเลยว่านักเรียนจะอย่างไร จึงจะได้ทำงานตามที่นักเรียนอยากจะทำ		
๑๗	อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ดังนั้นนักเรียนจึงไม่ควรพยายามตัดสินใจเลือกอาชีพไว้ล่วงหน้า		
ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑๘	นักเรียนใช้เวลามากไปในการคิดฝันว่า นักเรียนสามารถทำงานที่นักเรียนรู้สึกว่าไม่อาจทำได้เลยอย่างแน่นอน		
๑๙	นักเรียนไม่ทราบว่านักเรียนควรเรียนวิชาอะไรบ้างในโรงเรียน		
๒๐	ถ้าประสบความสำเร็จในอาชีพหนึ่งแล้ว นักเรียนก็สามารถจะประสบความสำเร็จในอาชีพอื่นได้ไม่ยาก		
๒๑	เมื่อตอนที่นักเรียนอายุ ๑๓ ปี นักเรียนได้คิดเป็นอย่างดีแล้วว่า จะเลือกอาชีพใด		
๒๒	ในการเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งนั้น มีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายๆ อย่างด้วยกัน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากที่จะตัดสินใจ		
๒๓	นักเรียนมักไม่คิดถึงอาชีพที่นักเรียนอยากจะทำเท่าไรนัก		
๒๔	อาชีพที่นักเรียนจะเลือกนั้น ไม่มีความสำคัญเท่าเงินที่นักเรียนจะได้จากอาชีพนั้น		
๒๕	นักเรียนจะเลือกอาชีพไม่ผิด ถ้านักเรียนทำตามคำแนะนำของบิดามารดา		
๒๖	การทำงานก็เปรียบเสมือนการไปโรงเรียนนั่นเอง		
๒๗	นักเรียนมีความยากลำบากในการเตรียมตัว เพื่อทำงานที่นักเรียนอยากจะทำ		
๒๘	นักเรียนมีความรู้เพียงเล็กน้อยเท่านั้นว่าอาชีพต่างๆ แต่ละอาชีพต้องการคนที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันอย่างไรบ้าง		
๒๙	อาชีพที่นักเรียนเลือกจะต้องเป็นอาชีพที่ให้ความอิสระแก่นักเรียนมากที่สุด		

	การที่จะทำสิ่งใดก็ตามนักเรียนอยากจะทำ		
๓๐	วิธีที่ดีที่สุดในการเลือกอาชีพก็คือการทดลองทำอาชีพหลายๆอาชีพเสียก่อน แล้วจึงเลือกอาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุดภายหลัง		
๓๑	คนเราแต่ละคนจะมีอาชีพได้เพียงหนึ่งอาชีพเท่านั้น		
๓๒	แม้ว่านักเรียนจะมีความสนใจเป็นพิเศษในงานใดงานหนึ่งก็ตาม ยังไม่มีความสำคัญเท่ากับว่านักเรียนจะมีความสามารถทำงานนั้น ได้หรือไม่		
๓๓	นักเรียนไม่แน่ใจเลยว่า บุคคลบางจำพวกจะมีความแน่ใจในสิ่งที่พวกเขาต้องการจะทำได้หรือไม่		
๓๔	เท่าที่จำได้ นักเรียนทราบแล้วว่านักเรียนอยากทำอาชีพอะไร		
๓๕	นักเรียนมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงในงานของนักเรียน เช่น ได้ค้นพบบางสิ่งบางอย่างที่ยังไม่มีใครเคยค้นพบ หรือหาเงินได้มากๆ หรือได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น		
๓๖	นักเรียนมักจะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งด้วยความบังเอิญเสียมากกว่า		
๓๗	สิ่งสำคัญในการเลือกอาชีพก็คือ การที่นักเรียนต้องรู้ว่านักเรียนเป็นใคร ไม่ใช่ การที่นักเรียนรู้รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพนั้น		

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๓๘	เมื่อนักเรียนจะเลือกอาชีพ นักเรียนจะตัดสินใจด้วยตัวเอง		
๓๙	นักเรียนควรเลือกอาชีพที่ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือคนอื่นๆ ได้		
๔๐	เวลาเรียนหนังสือนักเรียนชอบคิดฝันไปด้วยว่า เมื่อเริ่มทำงานจริงๆ แล้วจะเป็นอย่างไร		
๔๑	นักเรียนมีความรู้เพียงเล็กน้อย ว่าการทำงานเป็นอย่างไร		
๔๒	นักเรียนไม่สามารถทำงานอะไรที่เหมาะสมกับนักเรียนได้เลย		
๔๓	นักเรียนควรจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งก่อน แล้วจึงค่อยวางแผนหรือวางโครงการไปสู่อาชีพนั้น		
๔๔	นักเรียนควรจะเลือกอาชีพที่จะทำให้นักเรียนเป็นคนที่มีชื่อเสียงหรือเป็นใหญ่เป็นโตในวันข้างหน้า		
๔๕	ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการจะทำนักเรียนจะปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำจากบิดามารดา หรือจากเพื่อนๆ		
๔๖	คนเรายังมีความเชื่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ ดังนั้นในการเลือกอาชีพควรจะเลือกอาชีพที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำตามความเชื่อนั้นๆ		
๔๗	ส่วนสำคัญที่สุดของงานก็คือความพอใจที่ได้รับจากการทำงานนั้นๆ		
๔๘	นักเรียนเปลี่ยนแปลงการเลือกอาชีพของนักเรียนไปเรื่อยๆ		
๔๙	การเลือกอาชีพอาจมีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นๆอีก		

	ที่จะเกิดตามมาในไม่ช้าก็เร็ว		
๕๐	นักเรียนไม่มีความวิตกกังวลในเรื่องการเลือกอาชีพเลย เพราะว่าคนอื่นๆ ก็ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้มากนัก		